

ראש השנה ז

ארבעה - ראשי שנים הם.

בשבת		באחד בתשרי	באחד באלול		באחד בניסן
בית הלל: בחמשה עשר בו	באחד בשבת ראש השנה לאילן, כדברי בית שמאי	לשנים, ולשמיטין, וליובלות, לנטיעה, ולירקות	רבי אלעזר ורבי שמעון אומרים: באחד בתשרי.	למעשר בהמה	למלכים ולרגלים
שבט לאילן		אחד בתשרי שנים וכו' ומעשר בהמה	ט"ו בניסן רגלים		אחד בניסן מלכים
		אחד בתשרי שנים וכו'	אחד באלול מעשר בהמה		אחד בניסן מלכים
שבט לאילן		אחד בתשרי שנים וכו'	אחד באלול מעשה בהמה	ט"ו בניסן רגלים	אחד בניסן מלכים

שאלה ותשובה: מני? רבי מאיר היא, דתנן רבי מאיר אומר: באחד באלול ראש השנה למעשר בהמה.

קושי: ולרגלים מני - רבי שמעון היא? אימא סיפא: רבי אלעזר ורבי שמעון אומרים: באחד

בתשרי, רישא וסיפא רבי שמעון ומציעתא רבי מאיר?

תירוץ: אמר רב יוסף: רבי היא, ונסיב לה אליבא דתנאי; ברגלים סבר לה כרבי שמעון,

ובמעשר בהמה סבר לה כרבי מאיר

קושי: אי הכי ארבעה? חמשה הו!

תירוץ 1: אמר רבא: ארבעה לדברי הכל; לרבי מאיר ארבעה - דל רגלים, לרבי

שמעון ארבעה - דל מעשר בהמה.

ר' מאיר	ר' שמעון
1 א' ניסן - מלכים	א' ניסן - מלכים
2 א' אלול - מעשר בהמה	ט"ו ניסן - רגלים
3 א' תשרי - שנים שמיטין...	א' תשרי - מעשר בהמה, שנים שמיטין...
4 ט"ו שבט - אילנות	ט"ו שבט - אילנות

תירוץ 2: רב נחמן בר יצחק אמר: ארבעה חדשים, ובהן כמה ראשי שנים.

1 ניסן	מלכים ורגלים
2 אלול	מעשר בהמה
3 תשרי	שנים שמיטין...
4 שבט	אילנות

קושי על שני התירוצים: מיתבי: ששה עשר בניסן ראש השנה לעומר, ששה בסיון

ראש השנה לשתי הלחם. לרבא - ליתני ששה, לרב נחמן בר יצחק - ליתני חמשה!

תירוצים

תירוץ	עומר ושתי הלחם	שאר ראשי שנים במשנתנו
1 תירוץ 1	חל מהבוקר	חל מהערב
2 תירוץ 2	תלוי במעשה	לא תלוי במעשה

מאתר הדרן והרבנית מישל כהן פרבר

• hadran.org.il •